

POEZIJA (LITERATURA)

Tomaz Šalamun

Kruh

Kruh

Če vzdržiš Vrata, boš vzdržal tudi Hruško.
Sok, bel prah te bo zaspal. Letala
rjovejo, modri telohi brizgajo. Živim v
topli štruci. Duša je goba v celofanu,

okno je okno, vir noči. Šprica kri, utripa
žila, sadje pada na streho, v vodo.
Ptiči krožijo. Reka se po kolenih plazi v
zagrizeni, rjavi, mastni vodi. Vidi nič.

Vidi kos zoglenelega mesa. Svarun prepeva
daleč tam. Na metrih hlodov je posušeno
krzno. Imaš spet vrček okrog vrata?

Tvoji udi se ukrivljajo, se mazilijo.
Pozdravljati se hočem, poljubljati.
Si boš umil roke, ko greš na vlak?

Acqua alta

V nosu imaš svetle, preluknjane
gumbe, da lahko dihaš kot vodomet.
Neznane vrste ptičev hreščijo,
psi lajajo v dolini. Noge in boki

beli, usta rdeča. Ne vidi se ti
kože pod gladino. Svet je pojedel
bombo. Vzljubil beli, prhki
sladkor. Vdril v shrambo.

Dvignil vrata s pant.
Kri vratov ptičev kljuva
v tvojih zapestjih. Kamen

modrosti je še topel in vlažen.
Leži. Ti spiš. Cvet drhti.
Monsumi se pretakajo v svili.

Groz

S kože se razlivajo slapovi. Ampak
poglej, dan, preden si umiral, si
me poklical. Z ust čipk, barbar z
gladkimi, žametnimi očmi. Tvoj nasmeh

vaza, kadil si. Se zlomi hlod? Se
uvije? Spotikal sem se okrog vrat
Korčule. Zgodba se zablešči. Kitu se
vrat zlomi. Kot harpuna sem. Kot

harpuna. Ne morem več ven. Kocka
sladkorja na rami, v vreči. Zaspal
je tvoj nasmeh, spi. Ti švigajo
palčki s trepalnic in se obračajo
v zraku? Mana med mojimi prsti so.
Po Provansi dišiš. Po rue de France.

Mehko in vzdržno boš začel hlapeti

Črni škornji v belem prahu. Glava v deblu,
rob noči. Kri izvira. Ključi so uplinjeni.
Počivaj, potacaj meso. Teci po bregu in
strniščih. Daj dlan na usta, ko se ti

vžiga, ko mi drobiš, kališ telo. Kdor
te vabi, te obrne. Kdor te mami, zgine.
V veselju si cel. V oboku krut. V vodi si
mehek in dobrodošel. Cmokaš, ko pada mana,

kruliš. Oči odpiraš in zapiraš, kot bi
dvigal jadra. Po dlani se mi vališ kot
teniški lopar. Peniš se kot belo vino. In če

zbiješ škarjam glavico, okrog katere se
vrtita oba noža, bo zrak tja vdrl. V rokah ti
bo ostalo kopito brez konja. Cufasti tigri.

Tikkun

Kateri angel kabale razširja svoj ugrez, ne vem.
Perje ptičev je dvojno. Hrbti so polni lusk, cviljenja,
krikov. Gosenica se rumeni v cvetu kot zlata krona.
Meči že razkopavajo tlak. Morje se zavihti. Goli

hrbti se sklanjajo, ko odnašajo. Roka pade. Noč ne
diši več po mirti. Kamen zaboli. Sol, ki jo spere
sol, te razbremenjuje. Plavaš, kot bi se dvigalo
sidro. Plešeš in skačeš, se utapljaš. Rožo božaš,

kot. Pihneš in upogneš drevesa. Ponavljaš.
Razrušiš korenine. Tako prideluješ sok. Z baterijo
ti sveti nekdo v vreče z ladje. Kako se karton

uvija, kako se jadro uvija. Kdor pljuskne, si
pričvrsti lasten krog. Peresa spet luč razširijo.
Zgrabijo. Pričvrstijo. Izlijejo proč v loku.

Pest

V rastlinah ni novic.
Zidati. Kazati Cagnes sur Mer.
Dišiš v pesti. Dišiš v pesti.
Črni predpasniki padajo s hribov,

trakovi oplazijo trto in rafijo.
Gori rumeno polje in ugaša, prska,
tava ob čereh. Voda, rumeni mulj
vse prekrije. Iz žičnic skačejo

glave, porivajo ven svoje tačke.
En gospod kontrolira kante in kadi.
Mahaš zadovoljno pod potokom las.
In spet je tu plima, luna, pisk

pene pod temno skalo. Pograbitni
živali in jih metati. In ko
skačem na glavo v morje s skale,
slišim, kako žvižga koža teleta

v zraku. Na trebuh pada. V prah.
Poči. Še enkrat počni in se
odbije tudi po drugem padcu.
Voja se, da sneži. Ljudje ob

svojih lučkah potuhnjeni.
Sanjajo in mlaskajo in jejo kruh.
Vrata zaškripajo. Zamede tudi
korake, ki se ne udrejo v belino.

Obris in večnost

Zveza s smrtjo. Riba z rakom.
Bela usta. Krog, krog tli.
Špice. Koli. Bat.
Stoki množice. Tih tek v molku.

Zrnje pada v curku in odnaša pleve.
Zalije jaslice. Zalije jaslice.
Zalije mehke napete robe.
Barve, ki vključijo goste forme.

Ki božajo, božajo, zmeščajo in podredijo.
Zlije se vsak sklop, vsak les.
Preteklost zamolklo zabobni, plane
v kaščo. Doma je žito. Delo je
božanje. Drget. Dar.
Med. In ne odteče več niti kaplja.

Prt

Magnolije so rdeče, tafti so zeleni.
Sin na sinu, njihova rdeča srca v šprint.
Pokvarijo se. Ustnice, če dihaš skozi
usta, nabreknejo in pomodrijo. Seme je

vse njegovo. Živci, vate, krep papir
na beli žici, se žival trga skozi mrežo
z glavo in zatre Apača? Kdo bo natresel
pesek na usta šin? Gledam zasanjano

telo. Bolj, ko se vrtiš na ražnju, avra
pride. Zrušiš se in poklekneš. Muš je
gospod in ima rdeče srce. Tvoj smrček
gleda skozi grmovje. Samo veter, da

zruši hribe, da zmodelira iz tvojega
moje drobovje, pa boš zgrmel nazaj
v črno mlačno vodo, v krut obraz
na mojem trnu. Posesali smo te.